

Tantárgy neve: Fajtaelismerés és vetőmagminősítés	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 50-50% (kredit%)	
A tanóra típusa és óraszám: 1 óra előadás és 1 óra gyakorlat az adott félévben Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: például esetismertetések, tematikus prezentációk, üzemlátogatás, demonstrációs laboratóriumi gyakorlatok, terepi bemutatók, stb.	
A számonkérés módja: koll. /gyak. gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: önálló projektfeladatok, számítási feladatok, tervezési feladatok, laboratóriumi gyakorlat előtti kis ZH, stb.	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3	
Előtanulmányi feltételek:	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása 3-4 mondatban, valamint 14 (végzős MSc esetén 9) hetes bontásban az előadások	
A tantárgy oktatásának általános célja a fajtaelismerés és vetőmag minősítés jelentőségének, szakaszainak, jogi szabályozásának megismertetése, a fajtahasználat feltételeinek gyakorlati alkalmazása, a vetőmag minőségi követelményeinek, a minőségi paraméterek jelentőségének megismertetése. A tananyag tartalmazza a vetőmag minősítés szabályozását, folyamatát, a vetőmagminta típusait, a mintavétel szabályait, dokumentálását, a mintatárolás feltételeit a nyers vetőmag és a fémzárolt vetőmag vonatkozásában. Ismertetésre kerülnek a vetőmag előállítás szakaszainak dokumentációi, azok tartalma és értelmezése, a vetőmag forgalmazás és kereskedelem szabályai.	
Tantárgyi tematika: 1. hét: A fajtaelismerés és vetőmag minősítés történeti áttekintése, magyarországi vonatkozásai. 2. hét: A vetőmagtermesztés- és forgalmazás nemzetközi és hazai szervezetei, feladatai. 3. hét: A fajtaelismerés szakaszai, DUS vizsgálat. 4. hét: A fajtajegyzékek típusai, fajtaoltalom. A gazdasági érték vizsgálat és jelentősége. 5. hét: A vetőmagtermesztés és forgalmazás hatósági szabályozása és ellenőrzése. 6. hét: A vetőmagtermesztés szántóföldi ellenőrzései. 7. hét: A vetőmag értékmérő tulajdonságai és jelentőségük. 8. hét: A vetőmag minősítés szabályozása. Módszertani- és határérték-szabványok. 9. hét: A vetőmag minősítés folyamata és dokumentációja. 10. hét: A Fémzárolás fogalma és dokumentációi. 11. hét: A vetőmagtétel mintázása, a vetőmagvizsgálat módszertana. 12. hét: Mintakezelés- és tárolás. 13. hét: A nyers vetőmag fogadása, vizsgálata, szárítása és tárolása. 14. hét: A vetőmag tisztítása, egalizálása. Különleges magkezelési eljárások.	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása 3-4 mondatban, valamint 14 (végzős MSc esetén 9) hetes bontásban a gyakorlatok

A gyakorlat általános célja a fajtaelismerés és vetőmag minősítés jelentőségének, szakaszainak, jogi szabályozásának megismertetése, a fajtahasználat feltételeinek gyakorlati alkalmazása, a vetőmag minőségi követelményeinek, a minőségi paraméterek jelentőségének megismertetése. A tananyag tartalmazza a vetőmag minősítés szabályozását, folyamatát, a vetőmagminta típusait, a mintavétel szabályait, dokumentálását, a mintatárolás feltételeit a nyers vetőmag és a fémzárolt vetőmag vonatkozásában. Ismertetésre kerülnek a vetőmag előállítás szakaszainak dokumentációi, azok tartalma és értelmezése, a vetőmag forgalmazás és kereskedelem szabályai.

Tantárgyi tematika:

1. hét: A fajtaelismerés és vetőmag minősítés történeti áttekintése, magyarországi vonatkozásai.
2. hét: A vetőmagtermesztés- és forgalmazás nemzetközi és hazai szervezetei, feladatai.
3. hét: A fajtaelismerés szakaszai, DUS vizsgálat.
4. hét: A fajtajegyzékek típusai, fajtaoltalom. A gazdasági érték vizsgálat és jelentősége.
5. hét: A vetőmagtermesztés és forgalmazás hatósági szabályozása és ellenőrzése.
6. hét: A vetőmagtermesztés szántóföldi ellenőrzései.
7. hét: A vetőmag értékmérő tulajdonságai és jelentőségük.
8. hét: A vetőmag minősítés szabályozása. Módszertani- és határérték-szabványok.
9. hét: A vetőmag minősítés folyamata és dokumentációja.
10. hét: Fémzárolás fogalma és dokumentációi.
11. hét: A vetőmagtétel mintázása, a vetőmagvizsgálat módszertana.
12. hét: Mintakezelés- és tárolás.
13. hét: A nyers vetőmag fogadása, vizsgálata, szárítása és tárolása.
14. hét: A vetőmag tisztítása, egalizálása. Különleges magkezelési eljárások.

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező Irodalom:

1. **Lázár László – Izsáki Zoltán (2004):** Szántóföldi növények vetőmagtermesztése és kereskedelme. Mezőgazda Kiadó 666 p. ISBN: 9789632861081

Ajánlott irodalom

2. **Bedő Zoltán (2004):** A vetőmag születése. Agroinform Kiadó és Nyomda Kft. 540 p. ISBN: 9789635028009
3. **Velich István (2001):** Növénygenetika. Mezőgazda Kiadó. 552 p. ISBN: 9639239984
4. **Miller McDonald, Lawrence O. Copeland (2012):** Seed Production (Principles and Practices). Springer Science & Business Media ISBN: 978-1-4615-4074-8

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Javasolt a ténylegesen vállalható, tematika alapján elvileg garantálható deskriptorok megjelölése.

a) tudása

Részletekbe menően ismeri a növénytermesztés ismeret- és tevékenységrendszerének aktuális követelményeit, élenjáró elméleteit, az ok-okozati összefüggéseket, alkalmazásuk korlátait, az ezeket leíró terminológiát.

b) képességei

Képes a növénytermesztésben alkalmazható bonyolult, új módszerek és technikák, technológiák gyakorlati alkalmazására.

Képes speciális, a növénytermesztéssel kapcsolatos szakmai problémák azonosítására, azok megoldásához szükséges részletes elvi és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására.

c) attitűdje

Nyitott és fogékony a korszerű és innovatív növénytermesztési eljárások megismerésére és gyakorlati alkalmazására.

d) autonómiája és felelőssége

Önállósággal rendelkezik a növénytermesztéssel kapcsolatos tevékenységek megvalósítási módját illetően.

Képes önálló, környezetszemléletű gazdálkodásra, korszerű, a növénytermesztéshez kapcsolódó mezőgazdasági technológiák alkalmazására, fejlesztésére.

Végiggondolja és felelősséggel képviseli a növénytermesztés etikai kérdéseit és vállalja döntéseinek következményeit.

—

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. Szabó András**

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):

Évközi ellenőrzés módja (pl. 1 db évközi zárthelyi dolgozat):

prezentáció

Számonkérés módszereinek részletei (pl. szóbeli, írásbeli, szóbeli és írásbeli, gyakorlati jegy, megajánlott jegy, stb.):

írásbeli vizsga

Az aláírás megszerzésének feltételei (pl. jegyzőkönyv, tanulmány, tervezési feladat dokumentációja, stb.):

előadás látogatás, gyakorlat látogatás, prezentáció

Vizsgakérdések, tételsor:

1. A fajtaelismerés és vetőmag minősítés történeti áttekintése, magyarországi vonatkozásai.
1. A vetőmagtermesztés- és forgalmazás nemzetközi és hazai szervezetei, feladatai.
2. A fajtaelismerés szakaszai, DUS vizsgálat.
3. A fajtajegyzékek típusai, fajtaoltalom.
4. A gazdasági érték vizsgálat és jelentősége.
5. A vetőmagtermesztés és forgalmazás hatósági szabályozása és ellenőrzése.
6. A vetőmagtermesztés szántóföldi ellenőrzései.
7. A vetőmag értékmérő tulajdonságai és jelentőségük.
8. A vetőmag minősítés szabályozása.
9. Módszertani- és határérték-szabványok.
10. A vetőmag minősítés folyamata és dokumentációja.
11. Fémzárolás fogalma és dokumentációi.
12. A vetőmagtétel mintázása, a vetőmagvizsgálat módszertana
13. Mintakezelés- és tárolás.
14. A nyers vetőmag fogadása, vizsgálata, szárítása és tárolása.
15. A vetőmag tisztítása, egalizálása.
16. Különleges magkezelési eljárások.